

Seminární práce z Pojistné ekonomiky

Téma: **Analýza rizik v pojištění domácností,
analýza způsobů zabezpečení majetku**

Zpracoval(a): Tomáš Krsek
Eva Tůmová
Blanka Smolková

Datum prezentace: 18.10. 2005

V Brně dne: 11.10. 2005

1. Úvod

Úkolem naší seminární práce je zaměřit se na pojištění majetku obyvatelstva a to speciálně na analýzu rizik v pojištění domácností se kterým se ovšem pojí i způsoby zabezpečení majetku.

Úvodem bychom tento typ pojištění chtěli zasadit do klasifikačního rámce. Klasifikace a třídění umožňují lepší orientaci v pojistných produktech, pojistných odvětvích a jednotlivých pojištěních.

Dle způsobu vzniku pojištění může pojištění vznikat v několika formách jako

- **smluvní pojištění**, a to dobrovolné a povinné
- **zákonné pojištění** (pojistný vztah vzniká na základě právního předpisu a pojistná smlouva se neuzavírá)

V této kategorii námi zpracované pojištění patří do prvního typu a to smluvního dobrovolného pojištění.

Český občanský zákoník dále rozlišuje klasifikaci podle předmětu pojištění na:

- **pojištění majetku** – majetek je pojištěn pro případ jeho poškození, zničení, ztráty, odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou (jde o pojištění domácností, staveb, motorových vozidel, apod.),
- **pojištění osob** – pojištění fyzické osoby pro případ jejího tělesného poškození, smrti, dožití určitého věku nebo pro případ jiné pojistné události,
- **pojištění odpovědnosti za škodu** – pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou na živote a zdraví nebo na věci, popřípadě odpovědnost za jinou majetkovou újmu.

Tyto výše vyjmenované druhy pojištění podle ObčZ. lze považovat za základní rozdělení.

Podle způsobu tvorby rezerv rozlišujeme pojištění rizikové – **neživotní** a rezervotvorné – **životní**. Pojištění movitých a nemovitých věcí považujeme za rizikové (neživotní) pojištění, tzn. pojistitel neví jednoznačně, jestli pojistná událost vznikne nebo ne, jestli bude poskytovat pojistné plnění a v jaké výši.

2. Rizika rozsah jejich krytí a formy pojištění

Pojištění majetku se specializuje na pojišťování rizik a škod, které mohou vzniknout na majetku fyzických nebo právnických osob (jedná se o poškození, zničení, ztrátu věcných hodnot, finanční ztráty apod.) Kromě specifických druhů pojištění, které se orientují na úzký okruh rizik, je majetek v zásadě pojištěn na:

- **živelní rizika** – např. požár, výbuch, blesk, vichřice, povodeň, záplava, krupobití, zemětřesení, pád stromů a stožárů, sesouvání nebo zřícení lavin, tíha sněhu a námrazy, náraz nebo zřícení letícího letadla, jeho části nebo nákladu, přičemž každé toto riziko je definováno (např. výbuch – náhle probíhající projev sil, který spočívá v rozpínavosti plynů nebo par, je doprovázen zvukovým projevem a tlakovou vlnou s ničivým destruktivním účinkem na okolí),
- **vodovodní rizika** – jde o riziko škod způsobených vodou vytékající z vodovodního zařízení, kanalizace nebo topení,
- **rizika odcizení a vandalství** – rizika škod na majetku v souvislosti se zásahem třetí osoby.

Rozsah rizik krytých v rámci pojištění majetku vyplývá z konstrukce pojištění, kdy může být pojištění uplatněno jako:

- a) pojištění kryjící jednotlivé určené riziko,
- b) pojištění kryjící několik vyjmenovaných rizik, sdružená pojištění (např. tzv. pojištění FLEXA, které zahrnuje krytí požáru, úderu blesku, výbuchu, nárazu nebo pádu letadla, stromů, stožárů a jiných předmětů),
- c) pojištění All Risks – pojištění proti všem rizikům, které kryje všechna rizika související s daným pojištěným objektem, přičemž jsou uplatněny výluku z pojistného krytí (např. vyloučení válečných rizik z pojistného krytí).

Pro pojištění majetku je typické v konstrukci jednotlivých produktů využití škodových (zájmových) forem pojištění. Přitom v rámci pojistných produktů majetkového pojištění je možné využít:

- **pojištění na časovou hodnotu**, tzn., že pojištěnému je vyplaceno pojistné plnění ve výši odpovídající hodnotě pojištěného poškozeného majetku těsně před pojistnou událostí (s ohledem na opotřebení),
- **pojištění na novou hodnotu**, tzn., že pojištěnému je vyplaceno pojistné plnění, které nahrazuje pořizovací cenu nového předmětu umožňující obnovu majetku nebo cenu opravy, pomocí které se uvádí majetek do původní stavu,
- **kombinace** pojištění na časovou hodnotu a pojištění na novou hodnotu (např. krytí částečných škod na principu pojištění nové hodnoty a celkových škod na základě časové ceny, nebo majetek do 30 % opotřebení na principu pojištění na novou hodnotu a majetek s vyšší mírou opotřebení na principu časové ceny).

V konstrukci pojištění domácnosti je typické využití pojištění na novou hodnotu.

3. Rozdělení majetkového pojištění

Pojištění majetku lze rozdělit na několik skupin pojistných produktů:

- pojištění majetku obyvatelstva,
- pojištění průmyslových a podnikatelských rizik,
- pojištění zemědělských rizik.

3.1 Pojištění nemovitostí vs. pojištění domácností

Pojištění nemovitostí je nutno odlišit od *pojištění domácností*, kde – zejména u pojištění bytů – dochází často k jejich záměně.

- *Pojištění domácností* se totiž vztahuje pouze na (většinou movité) věci náležející k domácnosti, jako je např. nábytek, elektronika, cennosti, audiovizuální technika aj.
- *Pojištění nemovitostí* se naproti tomu vztahuje pouze na pojištěnou stavbu, nikoli tedy na věci, které tato stavba uvnitř obsahuje.

Pojištění domů (myšleno budov, staveb) má zcela odlišnou historii než pojištění domácností. Budovy byly předmětem pojištění již před vznikem moderního pojištění, zatímco pojištění domácností má své prvopočátky až v 19. století, v čemž spočívá hlavní rozdíl z historického hlediska. Obojí úzce souvisí s celkovým rozvojem lidské společnosti. Dříve byly pro život člověka významné především budovy, chránící ho před nepohodou. Dnešní domácnost, jako soubor předmětů sloužících k mimopracovnímu životu, je zcela nesrovnatelná s dřívějším inventářem obydlí, který si jeho obyvatelé poměrně jednoduše opatrovali sami. Dřívější obydlí sloužilo hlavně k přenocování velkého počtu osob na malé ploše. Oproti tomu dnešní domácnost je daleko významnější již s ohledem na rozsah volného času a mimopracovních aktivit.

Pojištění nemovitostí a pojištění domácností se staly pojistnými odvětvími až v posledních šedesáti letech. Předtím byly domy a domácnosti (resp. domácí vybavení) předmětem požárního pojištění a dalších pojistných odvětví a druhů.

3.1.1 Pojištění domácností

Pojištění domácností je orientováno na pojištění souboru věcí, které se v domácnosti nacházejí. Součástí jsou i prostory, které jsou součástí bytu, jako jsou sklepní a půdní prostory.– kromě předmětů, které jsou pojišťovány samostatně (nemovitosti, motorová vozidla apod.). Pojištění domácností může zahrnovat i další rizika, např. v některých zemích může obsahovat též obecné pojištění odpovědnosti za škodu a popř. i úrazové pojištění či pojištění léčebných výloh.

Ve vyspělých zemích je významnou tendencí velmi široké krytí majetkových rizik v rámci pojištění domácností. Osobní potřeby členů domácnosti jsou ohrožovány především již výše zmíněnými živelnými riziky, odcizením a vandalismem a dále vodovodními škodami.

Předmětem pojištění majetku podle všeobecných pojistných podmínek je soubor movitých věcí tvořících zařízení domácnosti a sloužících provozu domácnosti nebo uspokojování potřeb členů domácnosti. Pojištění se vztahuje i na věci, které se staly součástí souboru movitých věcí po uzavření pojistné smlouvy. Naopak věci, které během trvání pojištění přestanou být součástí souboru, přestávají být pojištěny. Pojištěny jsou věci, které jsou ve vlastnictví členů domácnosti. Dále jsou pojištěny věci, které nejsou ve vlastnictví členů domácnosti, ale jsou jimi oprávněně užívány.

Pojištění se vztahuje také na peníze, klenoty a ceniny, věci umělecké nebo historické ceny, stavební součásti budovy pořízené pojištěným (pokud není pojištěný vlastníkem

budovy), domácí a drobné hospodářské zvířectvo (pokud není chováno k výtěžným účelům).

Pojištění se nevztahuje na věci sloužící k výtěžným účelům nebo k výkonu povolání, věci předané nebo převzaté za účelem poskytnutí služby, motorová vozidla apod.

V pojištění domácnosti je velmi důležitá tzv. místní platnost pojištění. Podle modelových všeobecných podmínek se pojištění domácnosti vztahuje na věci umístěné v trvale obydleném bytě, uvedeném v pojistné smlouvě. Je-li to ve smlouvě dohodnuto, vztahuje se pojištění i na věci umístěné v prostorách a prostranstvích patřících k domu, v němž je pojištěný byt, a v nebytových prostorách patřících k bytu (např. sklepy a komory mimo půdorys bytu).

Pojištění domácností může krýt též samážní riziko, tj. riziko, že byt se stane následkem pojistné události neobyvatelným a bude nutno vynaložit náklady na náhradní, resp. jiné ubytování. U nás jsou obvykle pojištěním domácnosti kryty přiměřené náklady na ubytování, a to nejdéle po dobu 6 měsíců od data pojistné události a s celkovým omezením výše plnění sjednanou pojistnou částkou.

Pojistné bývá stanoveno v závislosti na sjednané pojistné částce (ta se odvíjí od hodnoty pojištěného majetku) a bývá diferencováno v závislosti na umístění domácnosti (město, vesnice apod.). Může být konstruováno také na základě naturálních ukazatelů (kdy velikost pojistného se odvíjí například od rozlohy bytu). V konstrukci pojištění domácnosti je typické využití pojištění na novou hodnotu.

Pojistit lze i věci cizí po právu užívané na základě dohody (smlouva o propůjčení, pronájmu, leasingu). V pojistné smlouvě je nutno specifikovat tyto pojištěné věci a v pojistných podmínkách dohodnout, kdo má právo na pojistné plnění v případě pojistné události (občanský zákoník vymezuje pojem pojištěného jako toho, na jehož majetek se pojištění vztahuje). Je-li v pronájemní či obdobné smlouvě dohodnuto, že uživatel (nájemce) je povinen vynaložit náklady na uvedení poškozené věci v předešlý stav (nebo tyto náklady vynaložit), náleží pojistné plnění tomu, kdo pojištění cizí užívané věci sjednal (nájemci).

Připojištění je doplňkové pojištění, které je "doplňkově" nabízeno k hlavnímu pojištění domácnosti a které tudíž nelze sjednat samostatně (mohou se vyskytnout výjimky).

Doplňková připojištění v oblasti pojištění domácnosti slouží k pojištění některých více rizikových souborů věcí či rizik, na které se nevztahuje základní pojištění domácnosti. Doplnková pojištění však nebývají používána pouze k rozšíření pojistné ochrany na více věcí či rizik, ale také na zvýšení limitů pojistného plnění pro některé věci či rizika základního pojištění.

Doplňková připojištění lze obvykle sjednat pro následující skupiny věcí a rizik (jízdni kola, elektromotory, věci zvláštní, vysoké hodnoty, elektroniku, stavební součásti, věci sloužící k podnikání, okenní skla, pojištění věcí v mimo pojištěnou domácnost, pojištění odpovědnosti, pojištění krádeže věcí vloupáním).

Výhodami doplňkových pojištění jsou možnost zahrnout do pojištění věci či rizika, na které se nevztahuje základní pojištění a také umožňují pojištění cenných věcí v domácnosti na

jejich skutečnou hodnotu, která může mnohonásobně překračovat maximální limity pojistného plnění základního pojištění.

3.1.2 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu bývá dalším možným pojištěným rizikem. Při sjednání pojištění odpovědnosti za škodu má pojištěný právo, aby za něj pojistitel v případě pojistné události, pokud byl proti němu vznesen nárok na náhradu škody, nahradil:

- a) škodu usmrcením, na zdraví a na věci a také z ní vyplývající jinou majetkovou škodu, za kterou pojištěný odpovídá na základě občanskoprávních předpisů,
- b) náklady občanského soudního řízení o náhradě škody, pokud bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše škody, a náklady právního zastoupení pojištěného v tomto řízení, a to na všech stupních,

Pojištění se nevztahuje jedná-li se o škodu, bez ohledu na spolupůsobící příčiny, přímo či nepřímo způsobenou nebo zvýšenou:

- a) úmyslně pojištěným, osobou pojištěnému blízkou nebo osobou žijící s ním ve společné domácnosti,
- b) jinak než na základě předchozí škody usmrcením, na zdraví nebo na věci,
- c) činnostmi, pro které právní předpisy stanoví povinnost sjednat pojištění odpovědnosti za škodu nebo je stanoveno, že pojištění vznikne bez uzavření pojistné smlouvy na základě jiných skutečností,
- d) na věci, kterou pojištěný převzal od jiného nebo kterou pojištěný protiprávně užívá,
- e) na pronajatých nemovitostech,

4. Produkty tuzemských pojišťoven

- Allianz pojišťovna, a. s.
- Česká pojišťovna, a. s.
- Kooperativa Pojišťovna, a. s.

4.1 Allianz pojišťovna, a. s.

Pojištění domácnosti lze sjednat v jedné ze tří variant:

- **NORMAL , OPTIMAL, EXKLUZIV** – pro trvale obývanou domácnost
- **NORMAL, OPTIMAL** – pro přechodně nebo rekreačně obývanou domácnost.

Volbou jedné z variant lze vybrat různý rozsah pojistného krytí, který se liší jak počtem sjednaných rizik, tak i výší limitů pojistného plnění.

Předmět pojištění:

Pojištění zahrnuje veškeré vybavení domácnosti včetně:

- cenností a peněz,
- stavebních součástí bytu pořízených pojištěným,
- elektroniky včetně anténních systémů a optických přístrojů,
- jízdních kol,
- malých plavidel,
- drobného domácího zvířectva,
- malé zahradní mechanizace do výkonu 4 kW včetně.

Odpovědnost za škodu

- vyplývající z běžné činnosti všech osob žijících s pojištěným ve společné domácnosti

- z provozu domácnosti
- z rekreačního sportu
- z chovu domácích zvířat
- z vlastnictví nebo užívání nemovitosti

Odpovědnost - pro případ vzniku

- škody usmrcením a na zdraví
- škody na majetku
- následné finanční škody

Pojištěné nebezpečí:

- požárem, výbuchem, úderem blesku nebo zřícením letadla
- vichřicí nebo krupobitím
- vodou z vodovodního zařízení
- krádeží vloupáním
- loupeží

- loupežným přepadením
- povodní nebo záplavou
- náhlým sesuvem hornin a zemin nebo zřícením lavin
- tíhou sněhu
- pádem stromů, stožárů a jiných předmětů
- nárazem vozidla
- zemětřesením
- mrazem na topném systému a vodovodním zařízení

- rázovou vlnou
- kouřem
- vystoupením vody z odpadního potrubí
- únikem vody z akvária
- přepětím
- atmosférickými srážkami
- vandalismem
- rozbitím skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím (vztahuje se i na rozbití sklokeramických varných desek a akvárií)

NORMAL

OPTIMAL

EXKLUZIV

Slevy

- za současné pojištění nemovitosti a domácnosti
- za zabezpečení proti vloupání
- za spoluúčast na pojistném plnění
- za trvání pojištění bez škodních událostí (bonus)

Služby

- poradenství, jak domácnost odborně zabezpečit proti vloupání
- zprostředkování služby soudních znalců a bezpečnostních expertů

Pojistné plnění

Pojišťovna hradí škody vesměs v cenách nových věcí bez ohledu na jejich stáří a opotřebení.

Místo pojištění

Za místo pojištění se považuje:

- a) trvale obývaný byt uvedený v pojistné smlouvě (dále jen pojištěný byt),
- b) vedlejší prostory pojištěného bytu, pokud se nacházejí v budově, v níž je pojištěný byt, nebo na pozemku k ní příslušejícím a jsou-li pod vlastním uzamčením nebo ve výšce min. 3 m nad úrovní přístupného terénu.

Za místo pojištění se nepovažuje:

- a) dvůr, zahrada ani jiné otevřené prostranství,
- b) prostory užívané výlučně k výdělečné činnosti nebo k výkonu povolání.

3. Pro případ loupežného přepadení se pojištění rovněž vztahuje na věci patřící do pojištěného souboru, pokud je pojištěná osoba má na sobě nebo u sebe (dále jen věci mimo místo pojištění).

4.2 Česká pojišťovna, a. s.

Pojistné plnění

Pojištění domácnosti zaručuje vysoké plnění. Náhrada za pojištěné věci je poskytována zpravidla v nových cenách. Opotřebením se uvažuje jen u věcí, jejichž cena v době těsně před pojistnou událostí činila méně než 50 % původní ceny. V případě požáru, výbuchu nebo pádu letadla vyplácí náhradu vždy v nových cenách.

Předmět pojištění

Pojištění domácnosti zahrnuje i ochranu cenných předmětů, jako jsou šperky či obrazy, ale také jízdních kol, elektroniky atd. I když jsou na uvedené předměty stanoveny limity pojistného plnění, existuje možnost si všechny tyto věci připojistit na vyšší částky, pokud stanovené limity nevyhovují. Připojistit si lze věci svěřené zaměstnavatelem k výkonu povolání, náklady na opravu stavebních součástí, které tvoří vnitřní prostor bytu apod.

Pojištěné nebezpečí

Základní pojištění obytných budov pokrývá škody způsobené:

- požárem, výbuchem, přímým úderem blesku, pádem letadla, případně jeho částí nebo nákladu
- povodní nebo záplavou
- vichřicí nebo krupobitím
- sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin, sesouváním nebo zřícením sněhových lavin
- pádem stromů, stožárů a jiných předmětů
- tíhou sněhu nebo námrazy
- zemětřesením
- vodou vytékající z vodovodních zařízení
- odcizením věci krádeží, vloupáním nebo loupeží
- úmyslným poškozením nebo úmyslným zničením věci

Zohlednění rizikovosti

V ceně pojistného je zohledněna úroveň rizikovosti místa pojištění (vyšší pojistné v Praze a velkých městech, nižší pojistné na venkově).

Pojištění odpovědnosti

V jedné smlouvě lze volitelně pojistit i odpovědnost za škody z běžného občanského života.

Pojištění odpovědnosti v běžném občanském životě se vztahuje na odpovědnost za škody způsobené jiné osobě:

- při vedení a provozu domácnosti
- při rekreaci a zábavě
- při rekreačních sportech (včetně cyklistiky a jízdy na koni)
- při chovu drobných zvířat (např. psů, koček, želv, ptactva, drůbeže, atd.)
- při provozu nemotorového plavidla
- při používání legálně držných zbraní
- při činnostech pracovního charakteru
- a při dalších činnostech běžného občanského života

Pojištění pokrývá i nároky zdravotních pojišťoven a pojistitelů majetku (např. aut), kteří se po vyplacení plnění domáhají náhrady škody vůči škůdci.

Slevy

- v závislosti na výši spoluúčasti (0–20 tisíc Kč) lze získat slevu až 21 %
- v závislosti na míře zabezpečení bytu lze dostat slevu až 20 %

4.3 Kooperativa Pojišťovna, a.s.

Pojištění domácnosti lze sjednat v jedné ze dvou variant:

- **PRIMA**
- **KOMFORT**

Zvolením varianty lze určit, proti kterým pojistným nebezpečím bude majetek pojištěn a jaké bude případné plnění pojišťovny.

Předmět pojištění

- movité věci, které tvoří soubor zařízení domácnosti a slouží k jejímu provozu (nábytek, koberce, osvětlovací tělesa, kuchyňské přístroje, pračka...) nebo k uspokojování potřeb členů domácnosti (audiovizuální a výpočetní technika, foto technika, sportovní vybavení, starožitnosti, sbírky, cennosti, knihy, oblečení...).
- Jde o věci ve vlastnictví členů domácnosti i o věci cizí, které členové domácnosti oprávněně užívají (např. věci v leasingovém nájmu)
- příslušenství a stavební součásti přiléhající k vnitřním prostorám bytu (plovoucí podlaha, kuchyňská linka včetně vestavěných spotřebičů, obklady stěn a stropů, tapety, malby apod.)

Pojištěná rizika

PRIMA i KOMFORT

- živelní pojistná nebezpečí (včetně vodovodních)
- odcizení (krádež, loupež)
- úmyslné poškození nebo úmyslné zničení věcí (vandalismus)

KOMFORT (navíc):

- dočasné přepětí v elektrorozvodné a telekomunikační síti
- únik vody z akvária o obsahu min. 50 l
- poškození nebo zničení osazených skel jakoukoli nahodilou událostí

Pojistné plnění

Pokud vznikne škoda na zánovních věcech, pojišťovna poskytuje plnění v nových cenách, aktuálních v době vzniku pojistné události. U cenností a věcí zvláštní hodnoty je pak pojistné plnění vstřícně limitováno jejich obecnou (tržní) cenou.

Náklady ubytování

Stane-li se byt následkem pojistné události neobyvatelným, pojišťovna uhradí i přiměřené náklady na náhradní ubytování, a to u varianty pojištění PRIMA až do výše 30 tis. Kč nebo u varianty KOMFORT až do výše 60 tis. Kč.

Slevy

- sleva až 20 %
V případě lepšího zabezpečení bytu než je předepsáno v podmínkách.
- sleva 5 %
Při ročním placení pojistného.
- sleva až 10 %
Pokud se byt nachází v budově u Kooperativy již pojištěné.

Pojistné

Výše pojistného závisí na:

- výši pojistné částky nebo limitu plnění
- místě, kde se nachází byt; pojišťovna při stanovení pojistných sazeb bere v úvahu rozdílnou rizikovitost jednotlivých měst a obcí
- míře rizika vzniku povodně nebo záplavy v místě, kde se byt nachází

Připojištění

V rámci tohoto produktu si lze dále pojistit:

- pojištění odpovědnosti za škodu v běžném občanském životě
týká se škod na zdraví, věcech i jiných škod, jež vzniknou na území České republiky a které mohou způsobit členové pojištěné domácnosti; v tomto pojištění je automaticky zahrnuta např. i odpovědnost za škodu způsobenou psem
- pojištění elektromotorů domácích spotřebičů, ručního nářadí či strojů a elektromotorů patřících k technickému zařízení bytu
- pojištění garáže a věcí v ní uložených
- pojištění právní ochrany

5. Způsoby zabezpečení majetku

Kombinace pojištění a kvalitního zabezpečení majetku tvoří nejúčinnější ochranu před vznikem škod a jejich následky. Způsoby zabezpečení majetku můžeme rozdělit na mechanické zabezpečovací prostředky a na elektronické zabezpečovací systémy.

5.1. Mechanické zabezpečovací prostředky

Kvalitní mechanické zabezpečení patří mezi základní ochranu bytu či domu. Okna a dveře patří mezi nejčastěji napadaná místa.

K zabezpečení vstupních dveří slouží bezpečnostní kování chránící cylindrickou vložku a zamezující přístup k ní. Dále je to kvalitní bezpečnostní vložka, která chrání dveře proti bezklíčovému otevření, odvrtnání a vytržení. Můžou být nainstalovány i bezpečnostní řetízky a zábrany proti vysazení dveří. Ochranu lze zvýšit instalací bezpečnostních dveří s vícebodovým uzamykacím systémem.

Zajištění oken je možné provést instalací mříží, bezpečnostních rolet, okenic nebo aplikováním bezpečnostní fólie nebo zasklením vrstveným bezpečnostním sklem.

Bezpečnostní fólie

Zpomalují průnik pachatele a zamezují prohození cizího předmětu. Jsou aplikované na vnitřní straně skla. Aby byly zaručeny bezpečnostní parametry fólie instalované na skle, musí být montáž vždy svěřena odborné firmě.

Bezpečnostní vrstvené sklo

Splňují velmi vysokou odolnost proti násilnému vniknutí pachatele. Vrstvené sklo jsou zpravidla slepené skleněné tabule proložené bezpečnostními fóliemi nebo slepené tabule polykarbonátů. Montáž musí být vždy svěřena odborné firmě. Bezpečnostní vrstvená skla se vyrábí i v provedení skel odolných proti střelným zbraním.

Mříže

Patří mezi nejstarší mechanické zábrany. Pevná mříž musí být vždy řádně ukotvena (hloubka ukotvení min. 80 mm), konce kotvených tyčí upraveny proti vytržení, počet kotvení musí odpovídat ploše mříže, min. však 4 místa kotvení. Nejde-li o mříže, u kterých byla ověřena jejich bezpečnostní úroveň, pak velikost jejich jednotlivých ok nesmí přesáhnout 10 x 20 cm, musí být nerozebíratelné konstrukce – nejlépe svařované, její pruty musí být zhotoveny z ocelového nebo obdobného materiálu o průřezu odpovídajícímu min. průměru 10 mm. Otevíratelné mříže musí být opatřeny závěsy s ochranou proti vysazení, vytržení či uražení. Jsou-li instalovány zámky, pak by měly být v bezpečnostním provedení.

Navíjecí rolety

Jsou montovány před okna. Slouží k ochraně povětrnostními vlivy a prachem. Pokud je roleta uzamykatelná a její lamely jsou zhotoveny z hliníku, oceli nebo vlnitého plechu, plní zároveň i funkci dodatečného zabezpečení.

Pro snadnou orientaci při výběru nejkvalitnější techniky slouží Pyramida bezpečnosti. Barevné a číselné označení výrobku stupněm Pyramidy bezpečnosti na jeho obalu umožňuje zákazníkovi rychlou orientaci při výběru zámku, kování, dveří i ostatních mechanických zábran.

Ke zvýšení bezpečnosti se doporučuje doplnit mechanické zabezpečení zabezpečením elektronickým.

5.2. Elektronické zabezpečovací systémy (EZS)

Stále přibývá objektů, které vyžadují dokonalejší a včasnější zabezpečení, a to jak před zloději, tak i před nebezpečím požáru. Mezi nejspolehlivější prostředky ochrany majetku řadíme elektronický zabezpečovací systém, který se skládá z několika základních částí – detektor, ústředna, ovládací a signalizační prvky.

Základem tohoto zabezpečovacího systému je ústředna, která vyhodnocuje signály ze snímačů a ovládacích zařízení. Na základě jejich analýzy rozhoduje o vyhlášení poplachu.

Nejpodstatnější je ochrana vstupu. Magnetický detektor upozorní, že došlo k otevření dveří a ústředna čeká na odjištění systému. Pokud během nastavené doby nedojde k odjištění, dojde k vyhlášení poplachu.

Elektronické zabezpečovací systémy se zpravidla odjišťují pomocí klávesnice zadáním vstupního kódu nebo stiskem tlačítka rádiového ovladače.

Obdobným způsobem jako vstupní dveře můžeme zajistit i všechny další vstupy do objektu. Pro detekci rozbití skleněné výplně se dnes používají akustické detektory rozbití skla. Tyto snímače jsou umístěny v místnosti, kde jsou skleněné výplně, a jsou schopny vysoce přesně detekovat rozbití skla. Kvalitní snímače jsou přitom zcela imunní vůči jiným podobným zvukům.

K ochraně vnitřních prostor se používají infrapasivní snímače. Tyto detektory jsou schopny na základě analýzy teplot v místnosti spolehlivě detekovat pohyb člověka v prostoru. Pro různé aplikace se používají tyto snímače s odlišnou charakteristikou, například vhodné pro standardní prostory, pro dlouhé úzké chodby nebo snímače imunní menším živočichům.

Standardem u systémů EZS je také ochrana objektů před nebezpečím požáru nebo výbuchu. Ke včasné detekci požáru se používají ionizační, optické nebo tepelné požární snímače.

Pokud se k topení nebo vaření používá plyn, mělo by být samozřejmostí použití detektoru úniku plynu.

Dojde-li k narušení objektu, aktivuje ústředna poplachová zařízení.

- Vnitřní sirény - mají vysoký pronikavý zvuk a jejich hlavním cílem je odradit pachatele.
- Venkovní sirény – mají za úkol přilákat pozornost sousedů nebo kolemjdoucích. Siréna bývá doplněna intenzivním blikačem. V případě, že se pachatel pokusí odpojit sirénu od vedení k ústředně nebo přímo odtrhnout ze zdi, je siréna napájena z vlastního vnitřního akumulátoru.

Aby se informace o poplachu dostala okamžitě k majiteli objektu, používají se komunikátory, které využívají buď pevné telefonní linky nebo sítě mobilních operátorů. Je-li k dispozici pevná linka, lze využít automatické telefonní volače. V případě poplachu si automaticky uvolní telefonní linku a začnou vytáčet uživatelem nastavená telefonní čísla (na pevnou linku, mobil nebo pager) a přehrávat na ně hlasovou zprávu, kterou si uživatel sám nahrál do paměti.

Pevná telefonní linka může být ale pro pachatele snadno narušitelná. Chcete-li zvýšit bezpečnost přenosu informace o poplachu nebo není-li v místě instalace EZS přivedena telefonní linka, je možné využít GSM brány pro přenos hlasové nebo textové poplachové informace sítí GSM.

5.2.1 Pul centralicované ochrany (PCO)

Součástí EZS může být napojení signalizace bezpečnostních prvků na místo, odkud je zajištěna reakce na vyvolaný poplachový signál – Pult centralizované ochrany.

PCO je elektronické zařízení založené na principu počítače se speciální telefonní a datovou kartou. Do tohoto zařízení jsou svedeny signály ústředěn Elektronických zabezpečovacích zařízení. PCO tyto signály dekoduje, vyhodnotí a odešle je na příslušné periférie.

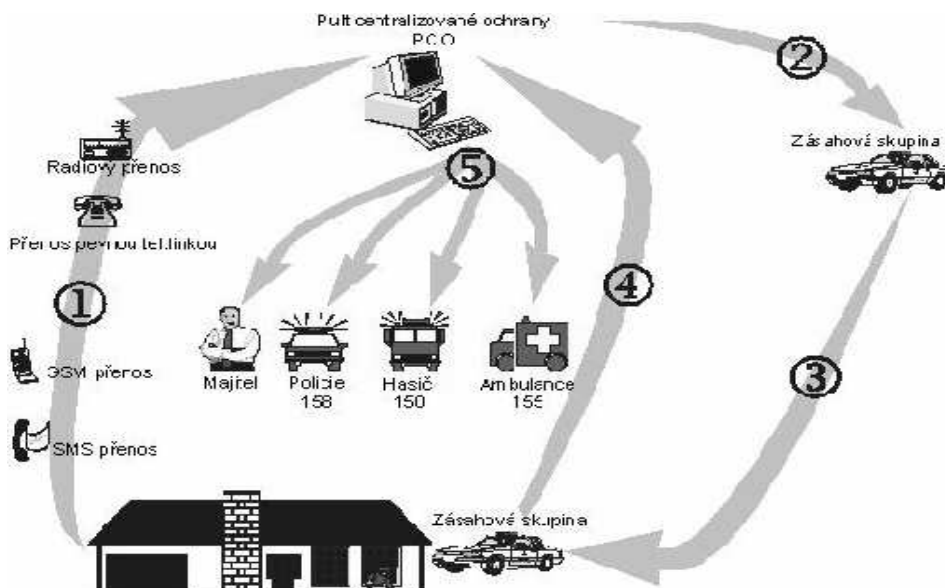
EZS z monitorovaného objektu přenáší signál na PCO čtyřmi základními způsoby:

1. **Linkový přenos** – přenášení dat je prováděno pomocí klasických telefonních linek. Jedná se o nejjednodušší a nejlevnější způsob přenosu dat. Jeho nevýhodou je snadné sabotování přenosu (přerušení tel. linky, likvidace rozvodných skříní).
2. **Radiový přenos** – přenášení dat je prováděno pomocí radiového signálu. Jedná se o spolehlivý přenos dat nespolehlivě sabotovatelný. Nevýhodou jsou vysoké vstupní náklady.
3. **GSM přenos** – přenášení dat je prováděno pomocí GSM signálu. Jedná se o velmi spolehlivý přenos signálu, jehož podmínkou je nutná přítomnost některého z mobilních operátorů v místě střeženého objektu.
4. **SMS přenos** – data na PCO jsou přenášena ve formě textové zprávy některého z mobilních operátorů. Je vhodná zejména pro novostavby (absence tel. linky), jako doplňující zařízení pro kombinovaný přenos, nebo pro objekty odesílající jednu maximálně dvě události.

Kombinovaný přenos – přenášení dat je prováděno kombinací některých výše jmenovaných přenosů. Tato varianta snižuje možnost sabotáže a zvyšuje komfort příchozích zpráv.

Tuto službu poskytuje buď Policie nebo bezpečnostní agentury.

Princip předávání informací na PCO

1. Signál o napadení objektu
2. Operátor vysílá zásahovou skupinu
3. Provedení zákroku na místě
4. Zpětná informace operátorovi o stavu
5. Informování klienta, popř. složky Integrovaného záchranného systému

6. Systém KRIMISTOP

Systém KRIMISTOP využívá ochranné prvky k identifikaci majetku. Chráněné předměty jsou označeny mikrotečkami, mikročipy či výstražnými nálepkami. Mikročipy a mikrotečky nesou unikátní kódy. Označené předměty se evidují v Centrálním registru KRIMISTOP, společně s kontaktními údaji klienta. Odcizené předměty jsou zpřístupněny ve vyhledávací části Centrálního registru pracujícího přes Internet a jsou lehce identifikovatelné čtečkami mikroteček a mikročipů.

Mikrotečky jsou miniaturní částice s laserem vypáleným jednoznačným kódem. Jsou zhotoveny ze speciálního odolného plastu, jejich průměr je 1mm a tloušťka 0,1mm. Mikročipy se aplikují buď vzduchovou pistolí (např. na automobily, stavební stroje, apod.) nebo pomocí štětečku (např. na cennosti, umělecké předměty, apod.), a to jak na skrytá, tak na viditelná místa. Jsou dodány ve vodou ředitelném netečném lepidle, které nepoškozuje povrchy. Lepidlo reaguje na UV světlo kvůli lepší identifikaci. Počet mikroteček závisí na velikosti a významu chráněného předmětu. Čtení kódu se provádí opticky pomocí silných zvětšovacích skel nebo miniaturními mikroskopy.

Mikročipy jsou malé pasivní elektronické prvky, které jsou doplňovány miniaturní anténou a jsou zapouzdřeny. Lepí se na skrytá místa lepidlem nebo se mohou vkládat do předmětů tak, aby nevypadly. Tímto způsobem se většinou označují hodnotnější předměty. Čtení mikročipů se provádí bezkontaktními elektronickými čtečkami; energie vysílaná čtečkou aktivuje čip, který odešle jednoznačný kód. Dosah je jednotky až desítky cm podle provedení mikročipu a provedení čtečky.

Předměty, vstupní dveře a okna v přízemí se označí výstražnou nálepkou, což potenciálního zloděje na tento způsob zabezpečení upozorní.

Použití systému KRIMISTOP

Zákazník si zakoupí identifikační sadu, nebo navštíví autorizovaného dealera KRIMISTOP. Podle návodu označí chráněné předměty ochrannými prvky a přes Internet nebo pomocí registračního formuláře se zaregistruje. Dále bezplatně zaeviduje chráněné předměty do Centrálního registru KRIMISTOP. Veškeré služby systému klient využívá přes Internet. V případě, že dojde k odcizení předmětů, předá Policii a pojišťovně jejich seznam. Odcizené věci se následně objeví v seznamu v Centrálním registru KRIMISTOP. V případě pochybností může kdokoli přes Internet zjistit, zda není nakupovaná věc odcizená. Čtecími zařízeními jsou vybaveni například Policie, Městská policie, aplikační střediska, bazary, aukční síně, starozitnictví, apod. Kontaktní údaje o majiteli nelze získat, jsou neveřejné. Předání předmětu se vždy provádí prostřednictvím správce systému KRIMISTOP nebo Policie. Jen tyto dva subjekty mohou získat kontaktní informaci na majitele, ale to jen v případě, že je předmět nalezen, zajištěn a vyřazen z databáze hledaných předmětů.

7. Závěr

V současné době se stále zvyšují nároky na vybavení domácnosti. V situaci, kdy dojde k vniknutí nevídaného návštěvníka do naší domácnosti, odcizení vybavení bytu, případě jeho zničení živlem či nepředvídanou událostí vnímáme to nejen jako nepříjemné porušení našeho soukromí, ale i jako ztrátu finanční.

Pojištění domácnosti patří do skupiny pojištění majetku občanů. Zahrnuje téměř všechny věci, které tvoří vybavení domácnosti - od nábytku přes elektrické spotřebiče až po cennosti a peníze (v omezené míře). Pojištěný si tak vlastně kupuje finanční náhradu za poškození, zničení nebo odcizení věcí, které měl ve svém bytě.

Pojištění domácnosti je konstruováno jako standardní pojistný produkt - pojišťovny mají obvykle připraveny různé varianty podle hodnoty pojištěných věcí a požadovaných limitů na vybrané skupiny věcí (např. elektronika nebo cennosti). Pokud klientovi standardní podmínky nestačí, má možnost nastavení individuálních limitů nebo uzavření dodatkového připojištění.

Literatura

ČEJKOVÁ, V., ŠEDO VÁ, J., ČAPKOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: MU, 2001. ISBN 80-210-2574-8.

VOSTATEK, J. *Sociální a soukromé pojištění*. 1. vyd. Praha: CODEX BOHEMIA, 1996. ISBN 80-85963-21-3.

DUCHÁČKOVÁ, E. *Pojišťovnictví a pojištění*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2000. ISBN 80-245-0023-X.

www.penize.cz

www.allianz.cz

www.kooperativa.cz

www.cpoj.cz